

Ozonska luknja

Visoko nad površjem Zemlje izginja krhka plast ozona, ki je ključnega pomena za življenje na Zemlji. Tega uničevanja ne moremo ne videti ne slišati, zakrivili pa smo ga ljudje. Z oddajanjem škodljivih kemikalij v ozračje smo povzročili, da je ozonska plast postala nevarno redka. Nad Antarktiko se je naredila ozonska luknja. Kemikalije ki uničujejo ozon in so že v atmosferi, bodo še mnoga leta razjedala ozonsko plast. Za uničevanje je nedvomno kriv človek. Da bi ustavili izdelavo in uporabo snovi, ki so za ozon nevarne smo sprejeli določene ukrepe.

Zemljo obdajajo različni plini, ki sestavljajo ozračje. V višjih plasteh ozračja, na višini 15 do 50 km nad površjem Zemlje, je redka plast plina, ki mu pravimo ozon. Ozon je oblika kisika (O_3). V višjih plasteh je koristen, nižje pa je škodljiv. Če je človek izpostavljen povečani količini ozona, začne ta dražiti oči, nos in grlo in lahko poškoduje pljuča. Ozon je nekakšen ščit, ki varuje Zemljo pred nekaterimi škodljivimi sončnimi žarki. Nevarni del sončevega sevanja se imenuje ultravijolično sevanje. Večino žarkov ozonska plast vpije, preden dosežejo Zemljo. Ko je v zgornjih plasteh uničenega več kot polovica ozona, znanstveniki govorijo o ozonski luknji. Ozonska luknja nad Antarktiko je že velika kot Združene države Amerike. Količina ozona se spreminja glede na količino in moč sončnih žarkov, ki dosežejo Zemljo. Glavni povzročitelji zmanjšanja ozona so nekatere kemične snovi. Z redčenjem ozona se poveča količina UV žarkov, ki prodrejo na Zemljo. UV žarki škodujejo vsem živim bitjem. Zaradi UV žarkov nastane kožni rak, siva očesna mrena in opekline. Kožni rak prizadene predvsem svetlopolte, rdečelase ljudi. V Avstraliji imajo največ kožnega raka na svetu. V Veliki Britaniji pa obolenje za kožnim rakom narašča. Leta 1992 se je po poročilih NASE debelina ozonske plasti nad večjim delom severne poloble zmanjšala tudi za 40%. Stalna zaskrbljenost zaradi zmanjševanja količine ozona je privedla do konference o reševanju ozonske plasti leta 1990 v Londonu, kjer so se dogovorili, da bodo v razvitih deželah do leta 2000 popolnoma opustili izdelavo in uporabo CFC in halonov.